Innst. 469 S

(2012–2013)

Innstilling til Stortinget fra arbeids- og sosialkomiteen

Prop. 166 S (2012–2013)

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om tilleggsløyvingar som følgje av reguleringa av grunnbeløpet og pensjonar i folketrygda mv. frå 1. mai 2013

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Innleiing

Det blir i proposisjonen fremja framlegg om å auke løyvingar på statsbudsjettet for 2013 som følgje av reguleringa av grunnbeløpet (G) og pensjonar i folketrygda og i visse andre pensjonsordningar frå 1. mai 2013.

Ein syner til forskrift fastsett ved kongeleg resolusjon 24. mai 2013 om grunnbeløp, reguleringsfaktorar, satsar for minste pensjonsnivå i folketrygda frå 1. mai 2013 og verknadstidspunkt for regulering av kravet til minsteinntekt for rett til dagpengar.

Grunnbeløpet er auka frå 82 122 kroner til 85 245 kroner frå 1. mai, det vil seie med 3,80 pst. Uførepensjonistar og andre som får pensjonar og ytingar regulerte gjennom endringar i grunnbeløpet, får dermed ein tilsvarande auke frå same dato. Alderspensjon under opptening blir også oppregulert med 3,80 pst.

Alderspensjon under utbetaling blir regulert med lønnsauken på 3,80 pst. deretter fråtrekt 0,75 pst. Dette inneber at alderspensjonistar får auka pensjonen med 3,02 pst. frå 1. mai 2013.

Satsane for minste pensjonsnivå for alderspensjonistar er auka med lønnsauken på 3,80 pst. og deretter justerte for effekten av levealdersjustering, noko som inneber at satsane er auka med 3,29 pst. Satsane er frå 1. mai 2013 sette til 133 546 kroner for låg sats, 155 372 kroner for ordinær sats, 167 963 kroner for høg sats og 251 957 kroner for særskilt sats. Det vises til kapittel 1.2 i proposisjonen der det er gjort detaljert greie for reguleringa av grunnbeløpet, pensjonane og satsane for minste pensjonsnivå frå 1. mai 2013

Meirutgiftene for 2013 som følgje av reguleringa av grunnbeløpet og pensjonar blir om lag 6 397 mill. kroner.

Ein syner til proposisjonens kapittel 3, som gjer greie for utviklinga i grunnbeløpet, pensjonar og lønn dei seinare åra.

Når det gjeld skattereglane for pensjonistar i 2013 er dette gjort greie for i kapittel 4 når det gjeld:

- Særskilde reglar for AFP- og alderspensjonistar
- Særskilde reglar for uføre
- Minstefrådraget for pensjonsinntekter
- Trygdeavgift.

I proposisjonens kapittel 5 og 6 er det nærare gjort greie for:

- Pensjonar og ytingar frå folketrygda
- Pensjonar mv. frå Statens pensjonskasse
- Avtalefesta pensjon i privat sektor
- Pensjonstrygda for sjømenn
- Krigspensjonering
- Supplerande stønad til personar med kort butid i Noreg.

1.2 Nærare om reguleringa

Reglane for regulering

Reglane for regulering av pensjonar i folketrygda går fram av folketrygdlova § 1–4 og 19–14 og forskrift 6. mai 2011 nr. 465 om berekning av lønnsveksten som skal nyttast ved regulering av grunnbe-

løpet og alderspensjon i folketrygda. Alderspensjon under utbetaling skal regulerast med eit gjennomsnitt av lønns- og prisveksten.

Drøftingar med organisasjonane

Grunnlaget for reguleringa har vore drøfta med Pensjonistforbundet, Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon, Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner, Landsorganisasjonen i Norge, Unio, Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund og Akademikerne.

Det er lagt til grunn ei venta lønnsauke på 3,5 pst. i 2013. I trygdeoppgjeret 2012 vart det lagt til grunn for reguleringa av grunnbeløpet ei venta lønnsauke på 3,75 pst. Faktisk lønnsauke for 2012 er anslått til 4,0 pst. (frå Det tekniske berekningsutvalet for inntektsopppgjera av 25. mars 2013). Partane er samde om at det ligg føre eit avvik på 0,25 prosentpoeng for 2012. I trygdeoppgjøret 2012 vart det lagt til grunn ei faktisk lønnsauke på 4,2 pst. i 2011. Faktisk lønnsauke for 2011 (Det tekniske berekningsutvalet) er framleis sett til 4,2 pst. Partane er samde om at det dermed ikkje ligg føre eit avvik for 2011.

2. Komiteens behandling

Fra-beløpene i forslag til vedtak i Prop. 166 S (2012–2013) er basert på tidligere budsjettvedtak i Stortinget, samt forslag regjeringen har fremmet i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett i Prop. 149 S (2012–2013) m.fl. Dette er i tråd med tidligere års praksis.

Stortinget har imidlertid en annen rekkefølge i behandlingen av revidert nasjonalbudsjett enn regjeringen, siden denne behandles som siste sak i stortingssesjonen. Det betyr at Prop. 166 S (2012–2013) behandles i Stortinget før Prop. 149 S (2012–2013), jf. Innst. xxx S (2012–2013). For å ta hensyn til dette er til-og frabeløpene i innstillingen til Prop. 166 S (2012–2013) korrigert for de postene hvor det er foreslått endringer også i Prop. 149 S (2012–2013).

3. Komiteens merknader

Komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Tove Linnea Brandvik, Thor Erik Forsberg, Steinar Gullvåg, Kari Henriksen og Anette Trettebergstuen, frå Framstegspartiet, leiaren Robert Eriksson, Vigdis Giltun og Laila Marie Reiertsen, frå Høgre, Sylvi Graham og Torbjørn Røe Isaksen, frå Sosialistisk Venstreparti, Karin Andersen, frå Senterpartiet, Per Olaf Lundteigen, og frå Kristeleg Folkeparti, Laila Dåvøy, viser til Stortingets behandling av Ot.prp. nr. 37 (2008–2009) Lov om endringer i folketrygdloven (ny alderspensjon), jf. Innst. O. nr. 67 (2008–2009) der flertallet, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, støttet regjeringens forslag til ny regulering av grunnbeløpet i folketrygden og løpende pensjoner.

Komiteen har merket seg at det til grunn for reguleringen ligger ventet lønnsøkning i reguleringsåret, justert for eventuelle avvik mellom ventet og faktisk lønnsøkning de siste to årene.

Komiteen viser i den forbindelse til behandlingen av Prop. 72 L (2011–2012) Endringer i folketrygdloven, jf. Innst. 252 L (2011–2012).

Komiteen konstaterer at reguleringen av grunnbeløpet i folketrygden og løpende pensjoner er foretatt i tråd med Stortingets vedtak. Grunnbeløpet og pensjoner under opptjening, samt uførepensjoner og ytelser som reguleres gjennom endringer i grunnbeløpet, reguleres med 3,80 pst. Etter at løpende alderspensjoner er oppregulert med lønnsveksten, gjøres et fratrekk på 0,75 pst., slik at dagens alderspensjonister får en årlig økning på 3,02 pst.

Det har vært avholdt drøftingsmøter mellom regjeringen og Pensjonistforbundet, Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon, Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner, Landsorganisasjonen i Norge, Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund, Unio og Akademikerne den 14. og 15. mai 2013, og komiteen har merket seg at partene er enige om reguleringen av grunnbeløpet og pensjoner i folketrygden fra 1. mai 2013.

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag i Prop. 166 S (2012–2013).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sitt Representantforslag 47 S (2012–2013) om at løpende alderspensjoner skal reguleres i takt med lønnsveksten. Disse medlemmer anser at en underregulering på 0,75 pst. årlig vil gi pensjonister en stadig dårligere kjøpekraftsutvikling i forhold til lønnsmottakere. Disse medlemmer kan heller ikke akseptere at uførepensjoner og andre ytelser som reguleres i takt med grunnbeløpet får en gunstigere utvikling enn løpende alderspensjoner.

Disse medlemmer viser til at det av protokollen fra møtene med blant andre Pensjonistforbundet den 14. og 15. mai 2013 går frem at Pensjonistforbundet krevde følgende protokolltilførsel, sitat:

> «På vegne av landets nærmere 800 000 alderspensjonister krever Pensjonistforbundet at stortingsvedtaket om fratrekk på 0,75 % av lønnsutviklingen omgjøres. Vi foreslår at arbeidet med dette starter så raskt som mulig og uavhengig av evaluering av resten av reformen som er forespeilet i 2017. Fjorårets

trygdeoppgjør ble det praktiske beviset på hvor feil en slik underregulering kan slå ut når fratrekk på 0,75 pst. av lønnsveksten kombineres med feil anslag på antatt lønnsvekst for perioden. Lønnsøkningen i 2012 ble på 4 pst. mens pensjonsreguleringen samme år ble på 2,89 pst. Pensjonister har de samme utgiftene i sin hverdag som yrkesaktive og skal være med på den samme velstandsutviklingen som samfunnet for øvrig.»

Disse medlemmer konstaterer at blant annet Pensjonistforbundet og Fagforbundets pensjonistutvalg er enig med Fremskrittspartiet i kravet om lik kjøpekraftsutvikling for pensjonister og lønnsmottakere, og disse medlemmer støtter Pensjonistforbundets krav om å starte arbeidet med en omgjøring av stortingsvedtaket om årlig underregulering på 0,75 pst.

Disse medlemmer viser til at man i trygdeoppgjøret for 2008 ble enige om en plan for å trappe opp minstepensjonen til enslige pensjonister, slik at den fra 1. mai 2010 skulle utgjøre to ganger grunnbeløpet.

Disse medlemmer konstaterer at det dette ble finansiert ved å underregulere pensjonen til alderspensjonister med tilleggspensjon.

Disse medlemmer viser også til at trygdeoppgjørene for 2008 og 2009 ble underregulert med henholdsvis 0,3 pst. og 0,5 pst.

Disse medlemmer er imidlertid kjent med at reguleringen av løpende pensjoner er lovregulert og at dem skal reguleres med lønnsveksten og deretter fratrekkes 0,75 pst. Disse medlemmer viser i den forbindelse til Representantforslag 47 S (2012–2013) fra Robert Eriksson, Vigdis Giltun og Laila Marie Reiertsen om at løpende alderspensjoner reguleres i takt med lønnsutviklingen, jf. Innst. 326 S (2012–2013).

Med tanke på at tidligere års trygdeoppgjør er underregulert, vil disse medlemmer foreslå at man ved årets regulering av grunnbeløpet og pensjoner regulerer løpende pensjoner for alderspensjonister med 4,55 pst., slik at den reelle økningen på løpende alderspensjon for 2013 blir 3,80 pst.,

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«II

I statsbudsjettet for 2013 blir det gjort følgende endringer:

Kap	Post	Formål	Kroner
		Utgifter	
611		Pensjonar frå statskassa	
	1	Driftsutgifter, *overslagsløyving*, blir auka med	200 000
		frå kr 18 800 000 til kr 19 000 000	
612		Tilskott til Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, *overslagsløyving*, blir auka med	537 000 000
		frå kr 8 579 000 000 til kr 9 116 000 000	
	70	For andre medlemer av Statens pensjonskasse, *overslagsløyving*, blir auka med	6 000 000
		frå kr 95 000 000 til kr 101 000 000	
615		Yrkesskadeforsikring	
	1	Driftsutgifter, *overslagsløyving*, blir auka med	1 000 000
		frå kr 81 000 000 til kr 82 000 000	
616		Gruppelivsforsikring	
	1	Driftsutgifter, *overslagsløyving*, blir auka med	4 000 000
		frå kr 182 000 000 til kr 186 000 000	
660		Krigspensjon	
	70	Tilskott, militære, *overslagsløyving*, blir auka med	4 000 000
		frå kr 146 000 000 til kr 150 000 000	
	71	Tilskott, sivile, *overslagsløyving*, blir auka med	8 000 000
		frå kr 367 000 000 til kr 375 000 000	
664		Pensjonstrygda for sjømenn	
	70	Tilskott, blir auka med	20 000 000

Kap	Post	Formål	Kroner
		frå kr 212 586 000 til kr 232 586 000	
666		Avtalefesta pensjon	
	70	Tilskott, blir auka med	46 000 000
		frå kr 1 880 000 000 til kr 1 926 000 000	
667		Supplerande stønad til personar over 67 år	
	70	Tilskott, *overslagsløyving*, blir auka med	10 000 000
		frå kr 410 000 000 til kr 420 000 000	
2620		Stønad til einsleg mor eller far	
	70	Overgangsstønad, *overslagsløyving*, blir auka med	61 000 000
		frå kr 2 428 000 000 til kr 2 489 000 000	
2651		Ytingar under arbeidsavklaring	
	70	Arbeidsavklaringspengar, *overslagsløyving*, blir auka med	881 000 000
		frå kr 32 164 800 000 til kr 37 045 800 000	
2655		Uførheit	
	70	Grunnpensjon, *overslagsløyving*, blir auka med	578 000 000
		frå kr 23 110 000 000 til kr 23 688 000 000	
	71	Tilleggspensjon, *overslagsløyving*, blir auka med	894 000 000
		frå kr 35 830 000 000 til kr 36 724 000 000	
	72	Særtillegg, *overslagsløyving*, blir auka med	56 000 000
		frå kr 2 249 000 000 til kr 2 305 000 000	
	76	Yrkesskadetrygd, *overslagsløyving*, blir auka med	2 000 000
		frå kr 66 000 000 til kr 68 000 000	
2670		Alderdom	
	70	Grunnpensjon, *overslagsløyving*, blir auka med	1 397 000 000
		frå kr 55 295 000 000 til kr 56 692 000 000	
	71	Tilleggspensjon, *overslagsløyving*, blir auka med	2 547 000 000
		frå kr 101 130 000 000 til kr 103 677 000 000	
	73	Særtillegg, *overslagsløyving*, blir auka med	151 000 000
		frå kr 5 770 000 000 til kr 5 921 000 000	
2680		Ytingar til gjenlevande ektefellar	
	70	Grunnpensjon, *overslagsløyving*, blir auka med	31 000 000
		frå kr 1 210 000 000 til kr 1 241 000 000	
	71	Tilleggspensjon, *overslagsløyving*, blir auka med	25 000 000
		frå kr 970 000 000 til kr 995 000 000	
	72	Særtillegg, *overslagsløyving*, blir auka med	2 000 000
		frå kr 93 000 000 til kr 95 000 000	

III

Stortinget ber regjeringen følge oppfordringen fra Pensjonistforbundet om å sette i gang et arbeid med omgjøring av stortingsvedtaket om fratrekk på 0,75 prosent i forhold til lønnsutviklingen ved reguleringen av løpende pensjoner.»

4. Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 1

II

I statsbudsjettet for 2013 blir det gjort følgjande endringar:

Kap.	Post	Formål	Kroner
		Utgifter	
611		Pensjonar frå statskassa	
	1	Driftsutgifter, *overslagsløyving*, blir auka med	200 000
		frå kr 18 800 000 til kr 19 000 000	
612		Tilskott til Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, *overslagsløyving*, blir auka med	537 000 000
		frå kr 8 579 000 000 til kr 9 116 000 000	
	70	For andre medlemer av Statens pensjonskasse, *overslagsløyving*, blir auka med	6 000 000
		frå kr 95 000 000 til kr 101 000 000	
615		Yrkesskadeforsikring	
	1	Driftsutgifter, *overslagsløyving*, blir auka med	1 000 000
		frå kr 81 000 000 til kr 82 000 000	
616		Gruppelivsforsikring	
	1	Driftsutgifter, *overslagsløyving*, blir auka med	4 000 000
		frå kr 182 000 000 til kr 186 000 000	
660		Krigspensjon	
	70	Tilskott, militære, *overslagsløyving*, blir auka med	4 000 000
		frå kr 146 000 000 til kr 150 000 000	
	71	Tilskott, sivile, *overslagsløyving*, blir auka med	8 000 000
		frå kr 367 000 000 til kr 375 000 000	
664		Pensjonstrygda for sjømenn	
	70	Tilskott, blir auka med	20 000 000
		frå kr 212 586 000 til kr 232 586 000	
666		Avtalefesta pensjon	
	70	Tilskott, blir auka med	46 000 000
		frå kr 1 880 000 000 til kr 1 926 000 000	
667		Supplerande stønad til personar over 67 år	
	70	Tilskott, *overslagsløyving*, blir auka med	10 000 000
		frå kr 410 000 000 til kr 420 000 000	
2620		Stønad til einsleg mor eller far	
	70	Overgangsstønad, *overslagsløyving*, blir auka med	61 000 000
		frå kr 2 428 000 000 til kr 2 489 000 000	
2651		Ytingar under arbeidsavklaring	
	70	Arbeidsavklaringspengar, *overslagsløyving*, blir auka med	881 000 000
		frå kr 32 164 800 000 til kr 37 045 800 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
2655		Uførheit	
	70	Grunnpensjon, *overslagsløyving*, blir auka med	578 000 000
		frå kr 23 110 000 000 til kr 23 688 000 000	
	71	Tilleggspensjon, *overslagsløyving*, blir auka med	894 000 000
		frå kr 35 830 000 000 til kr 36 724 000 000	
	72	Særtillegg, *overslagsløyving*, blir auka med	56 000 000
		frå kr 2 249 000 000 til kr 2 305 000 000	
	76	Yrkesskadetrygd, *overslagsløyving*, blir auka med	2 000 000
		frå kr 66 000 000 til kr 68 000 000	
2670		Alderdom	
	70	Grunnpensjon, *overslagsløyving*, blir auka med	1 397 000 000
		frå kr 55 295 000 000 til kr 56 692 000 000	
	71	Tilleggspensjon, *overslagsløyving*, blir auka med	2 547 000 000
		frå kr 101 130 000 000 til kr 103 677 000 000	
	73	Særtillegg, *overslagsløyving*, blir auka med	151 000 000
		frå kr 5 770 000 000 til kr 5 921 000 000	
2680		Ytingar til gjenlevande ektefellar	
	70	Grunnpensjon, *overslagsløyving*, blir auka med	31 000 000
		frå kr 1 210 000 000 til kr 1 241 000 000	
	71	Tilleggspensjon, *overslagsløyving*, blir auka med	25 000 000
		frå kr 970 000 000 til kr 995 000 000	
	72	Særtillegg, *overslagsløyving*, blir auka med	2 000 000
		frå kr 93 000 000 til kr 95 000 000	

III

Stortinget ber regjeringen følge oppfordringen fra Pensjonistforbundet om å sette i gang et arbeid med omgjøring av stortingsvedtaket om fratrekk på 0,75 prosent i forhold til lønnsutviklingen ved reguleringen av løpende pensjoner.

5. Komiteens tilråding

K o m i t e e n har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre slikt

v e d t a k :

I

Arbeidsdepartementet får fullmakt til å regulere pensjonar frå statskassa på same måten som for statspensjonistar.

II

I statsbudsjettet for 2013 blir det gjort følgjande endringar:

Kap.	Post	Formål	Kroner
		U t g i f t e r	
611		Pensjonar frå statskassa	
	1	Driftsutgifter, *overslagsløyving*, blir a u k a med	200 000
		frå kr 18 800 000 til kr 19 000 000	
612		Tilskott til Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, *overslagsløyving*, blir a u k a med	458 000 000
		frå kr 8 579 000 000 til kr 9 037 000 000	
	70	For andre medlemer av Statens pensjonskasse, *overslagsløyving*, blir a u k a med	5 000 000
		frå kr 95 000 000 til kr 100 000 000	
615		Yrkesskadeforsikring	
	1	Driftsutgifter, *overslagsløyving*, blir a u k a med	1 000 000
		frå kr 81 000 000 til kr 82 000 000	
616		Gruppelivsforsikring	
	1	Driftsutgifter, *overslagsløyving*, blir a u k a med	4 000 000
		frå kr 182 000 000 til kr 186 000 000	
660		Krigspensjon	
	70	Tilskott, militære, *overslagsløyving*, blir a u k a med	3 000 000
		frå kr 146 000 000 til kr 149 000 000	
	71	Tilskott, sivile, *overslagsløyving*, blir a u k a med	7 000 000
		frå kr 367 000 000 til kr 374 000 000	
664		Pensjonstrygda for sjømenn	
	70	Tilskott, blir a u k a med	15 000 000
		frå kr 212 586 000 til kr 227 586 000	
666		Avtalefesta pensjon	
	70	Tilskott, blir a u k a med	31 000 000
		frå kr 1 880 000 000 til kr 1 911 000 000	
667		Supplerande stønad til personar over 67 år	
	70	Tilskott, *overslagsløyving*, blir a u k a med	9 000 000
		frå kr 410 000 000 til kr 419 000 000	
2620		Stønad til einsleg mor eller far	
	70	Overgangsstønad, *overslagsløyving*, blir a u k a med	61 000 000
		frå kr 2 428 000 000 til kr 2 489 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
2651		Ytingar under arbeidsavklaring	
	70	Arbeidsavklaringspengar, *overslagsløyving*, blir auka med .... frå kr 36 164 800 000 til kr 37 045 800 000	881 000 000
2655		Uførheit	
	70	Grunnpensjon, *overslagsløyving*, blir auka med .... frå kr 23 110 000 000 til kr 23 688 000 000	578 000 000
	71	Tilleggspensjon, *overslagsløyving*, blir auka med .... frå kr 35 830 000 000 til kr 36 724 000 000	894 000 000
	72	Særtillegg, *overslagsløyving*, blir auka med .... frå kr 2 249 000 000 til kr 2 305 000 000	56 000 000
	76	Yrkesskadetrygd, *overslagsløyving*, blir auka med .... frå kr 66 000 000 til kr 68 000 000	2 000 000
2670		Alderdom	
	70	Grunnpensjon, *overslagsløyving*, blir auka med .... frå kr 55 295 000 000 til kr 56 421 000 000	1 126 000 000
	71	Tilleggspensjon, *overslagsløyving*, blir auka med .... frå kr 101 130 000 000 til kr 103 187 000 000	2 057 000 000
	73	Særtillegg, *overslagsløyving*, blir auka med .... frå kr 5 770 000 000 til kr 5 921 000 000	151 000 000
2680		Ytingar til gjenlevande ektefellar	
	70	Grunnpensjon, *overslagsløyving*, blir auka med .... frå kr 1 210 000 000 til kr 1 241 000 000	31 000 000
	71	Tilleggspensjon, *overslagsløyving*, blir auka med .... frå kr 970 000 000 til kr 995 000 000	25 000 000
	72	Særtillegg, *overslagsløyving*, blir auka med .... frå kr 93 000 000 til kr 95 000 000	2 000 000

Oslo, i arbeids- og sosialkomiteen, den 11. juni 2013

Robert Eriksson
leder og ordfører

www.stortinget.no 07 Media – 07.no